

PGS.TS. DẶNG HỮU TOÀN
(Chủ biên)

CÁC NỀN VĂN HÓA THẾ GIỚI

PHƯƠNG ĐÔNG

NHÀ XUẤT BẢN TỬ ĐIỂN BÁCH KHOA

TỦ SÁCH TRI THỨC BÁCH KHOA PHỔ THÔNG

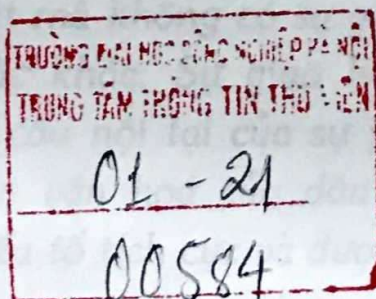
PGS. TS. ĐẶNG HỮU TOÀN - TS. TRẦN NGUYỄN VIỆT

TS. ĐỖ MINH HỢP - CN. NGUYỄN KIM LAI

CÁC NỀN VĂN HÓA THẾ GIỚI

Tập I : PHƯƠNG ĐÔNG

- **TRUNG QUỐC**
- **ẤN ĐỘ**
- **ARẬP**

NHÀ XUẤT BẢN TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA

Lời giới thiệu

" Văn hoá hoặc văn minh là chỉnh thể phức hợp bao gồm tri thức, tín ngưỡng, nghệ thuật, đạo đức, pháp luật, tập tục và bất kì năng lực, thói quen nào khác mà con người cần có với tư cách là thành viên của xã hội¹. Nó bao gồm tất cả những gì làm cho dân tộc này khác với dân tộc khác; là nơi thể hiện rõ nhất tinh thần dân tộc, bản sắc dân tộc, ý thức và những phương thức tiếp nhận những giá trị của các dân tộc khác.

Ngày nay, tính cô lập và khép kín của đời sống các dân tộc bị thu hẹp, sự giao lưu văn hoá ngày càng được tăng cường, không một dân tộc nào tồn tại tách biệt mà không có sự giao lưu văn hoá với các dân tộc khác. Sự giao lưu văn hoá đã trở thành nhu cầu nội tại của sự phát triển văn hoá, nhờ đó nền văn hoá của dân tộc được tiếp thu thêm các yếu tố tích cực và được làm giàu thêm để phát triển.

1. Theo nhà dân tộc học và xã hội học Anh Tailor (Edwad Burnett Tyler; 1832 - 1917).

Với mong muốn mang lại-cho đông đảo bạn đọc (nhất là giới trẻ, các bạn đọc có trình độ phổ thông trở lên) những tri thức nhất định, khái quát về các nền văn hoá thế giới, Nhà xuất bản Từ điển bách khoa tổ chức xuất bản cuốn sách **Các nền văn hoá thế giới**. Các nền văn hoá được đề cập ở đây là những nền văn hoá "mang tính thế giới", đã và đang tồn tại trong tiến trình lịch sử, có sự ảnh hưởng và tác động không nhỏ đến sự phát triển của văn hoá và văn minh nhân loại hiện nay.

Ý định như vậy nhưng khả năng có hạn, chắc chắn rằng không tránh được những thiếu sót. Mong sự đóng góp ý kiến của bạn đọc để sách được hoàn chỉnh hơn trong những lần xuất bản sau.

NHÀ XUẤT BẢN TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA

* Nguồn ảnh, bản đồ:

- *Từ điển bách khoa Việt Nam*.
- "Le Petit Larousse", Paris 1995.

MỤC LỤC

Trang

Lời giới thiệu	5
TRUNG QUỐC	7
Nền văn hoá Trung Hoa	9
- Sự phân kì lịch sử Trung Hoa	13
- Quan điểm truyền thống của người Trung Hoa về thế giới	15
- Truyền thống triết học Trung Hoa	17
- Cơ sở đầu tiên của thế giới	22
- Sự hài hoà của thế giới	25
- Hữu và vô	32
- Tương ứng của Ngũ hành	32
- Trời - Đất	33
- Không gian	33
- Thời gian	35
- Thời gian và vĩnh hằng	37
- Con người và vũ trụ	38
- Linh hồn và thể xác	40
- Quan niệm về sinh tử và bất tử	42
- Thân thể - nơi trú ngụ của thần	44
- Sự đền bù sau khi chết	45

- Cái chết là ảo tưởng	48
- Sống là phúc lành, chết là điều ác	50
- Sự phân biệt cái thực chất với cái hư không	53
- Chết là sự tái sinh	55
- Phật giáo của đất tịnh độ	58
- Văn học và nghệ thuật	62
- Thiên Phật giáo	66
- Mối quan hệ tôn giáo	70
Những giá trị xã hội trong văn hoá Trung Hoa truyền thống	75
- Về bản tính thiện của con người	77
- Thiên tử	80
- Thuyết mệnh trời	81
- Chế độ chuyên chế Châu Á	85
- Quan niệm về quá trình lịch sử	86
- Lịch sử là sự thoái bộ	87
- Đạo giáo và Nho giáo trong văn hoá Trung Hoa	89
- Vô vi và hữu vi	95
- Lễ nghi và vô vi	96
- Thể chế xã hội và nghề nghiệp	97
- Gia đình	103
- Đức hiếu	107

- Nhân cách	108
- Cộng đồng nông dân	110
- Ổn định xã hội và sự phản kháng của xã hội	113
- Sự khủng hoảng của văn hoá truyền thống Trung Hoa	119
ẤN ĐỘ	121
Đất nước Ấn Độ	123
- "Đại lục tinh thần"	125
- Thế giới của những người Ấn - Âu	129
- Sự tổng hợp	136
- Những cột mốc trong lịch sử Ấn Độ	139
Các vị thần của Ấn Độ	151
- Các thần Vệ Đà	153
- Triết học Ấn Độ	162
- Atman và Brahman	168
- Thần tối cao "Bhagavadgita"	171
- Các thần của Hindu giáo	175
- Các sách thiêng của Hindu giáo	192
Văn hoá Ấn Độ	192
- Kết cấu của vũ trụ	192
- Nguồn gốc của vũ trụ (vũ trụ tinh nguyên luận)	196

– Cuộc sống, cái chết và cuộc đời sau khi chết	208
– Điều gì được ham thích trong cuộc sống?	218
– Sự giải thoát tinh thần	221
– Kết cấu, cấu tạo của linh hồn	231
– Quan niệm về cái đẹp	244
Các giá trị xã hội trong văn hoá Ấn Độ	246
– Thiện và ác	246
– Đẳng cấp	255
– Kasta	264
– Thôn quê	272
– Đô thị	274
– Nhà nước	276
– Hôn nhân và gia đình	285
– Luật lệ và sự ban ơn	295
NỀN VĂN MINH ARẬP	301
Người Afraxia	305
– Cầu phúc là chiếc chìa khoá mở ra bí ẩn của nền văn minh	306
– Những đặc điểm cơ bản của nền văn minh Afraxia	311
Người Arập trước Hồi giáo	318
– Người Arập theo các nguồn tài liệu cổ	318

- Người Arập theo dữ liệu văn khắc học Saba	321
- Quan hệ xã hội ở Trung bán đảo Arập	325
- Tình hình tôn giáo ở bán đảo Arập	328
Hồi giáo	333
- Muhammad	333
- Hidgra	337
- Côran	339
- Đấng sáng thế	343
- Đuổi ra khỏi Thiên Đàng	344
- Các nhà tiên tri	345
- Ngày phán xét cuối cùng	346
- Con người	346
- Sunna	348
- Giáo lí Hồi giáo	349
- Ngày thứ năm và những ngày lễ	353
- Hồi giáo: Sự bất đồng tư tưởng có hạn	354
- Chủ nghĩa khắc kỉ và chủ nghĩa thần bí trong Hồi giáo	359
- Thế giới của tín đồ Hồi giáo	363
- Hồi giáo dân gian	369
Xã hội và nhà nước	370
- Bành trướng	372
- Thang bậc xã hội	375

- Quốc vương và Vadir	376
- Bộ máy hành chính	377
Hồi giáo giữa các tôn giáo độc thần	378
- Ảnh hưởng của Hồi giáo đến Châu Âu Trung cổ	383
- Sự suy thoái của nền văn minh Hồi giáo	385
Triết học Arập	390
- Tư duy của người Arập	390
- Nguồn gốc và đặc điểm của triết học Hồi giáo	392
- Calam	397
- Falsafa	402
- Giáo phái Sufi	406
TÀI LIỆU THAM KHẢO	408

NHÀ XUẤT BẢN TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA

109 Quán Thánh, Ba Đình, Hà Nội

ĐT: HC - TH. 04.37339361; PH. 04.38439034

Các ban biên tập: 04.37341742; 04.38438953; 04.38439033

Fax: (84-4) 38438951 - Email: nxbtdbk1998@yahoo.com

Website: www.nxbtdbk.vn

CÁC NỀN VĂN HÓA THẾ GIỚI

Tập 1: Phương Đông

Chịu trách nhiệm xuất bản

TS. TRỊNH TẤT ĐẠT

Biên tập: ĐẬU VĂN NAM

Chế bản: HÀ VÂN

Vẽ bìa: GS.TS. HỒ SĨ QUÝ

In 1.000 cuốn, khổ 13 x 19 cm

Thực hiện tại Công ty cổ phần In Văn Hoá Việt

Kế hoạch xuất bản số: 363 - 2011/CXB/05 - 11/TĐBK

In xong nộp lưu chiểu quý III năm 2011